

Metodická podpora k seriálu Čeština s Mínou a Týnou – Mína a Týna si hrají na jízdu lodí

Cíl lekce: doprava

Věková skupina: 4–8 let

Slovní zásoba: loď; rozbitý; jet; opravit; kamarád; kamarádka; kolečko (kolečka).

Video – Mína a Týna si hrají na jízdu na lodi

Návrh her a aktivit:

Přivítání (děti stojí v kruhu i s učitelem a dívají se na sebe):

Aktivita slouží k zahájení lekce, je pro děti rituálem, na který se mohou vždy spolehnout. Přivítání se mohou zúčastnit i děti, které si jej ještě nepamatují (zúčastní se alespoň pohybově). Melodie je lehce zapamatovatelná a děti se postupně učí text.

Lehčí varianta

Ahoj ahoj

Zuzana Nováková

Těžší varianta

Dobrý den

Zuzana Nováková

Hlavní činnosti

- **Na kočku a myš** – pohybová hra:

Cílem aktivity je rozhýbání se.

- Hra probíhá stejně jako hra na Mrazíka, místo Mrazíka chytá kočka (jedno určené dítě), kdo je chycený, sedne si do dřepu. Chyceného vysvobodí dvě děti, pokud ho každé chytí za jednu ruku a pomohou mu vstát. Po uplynutí vhodné doby učitel vystřídá kočku.

- **Na sochy** – pohybová hra:

Cílem aktivity je rozhýbání se, poslech češtiny. Se staršími dětmi doporučujeme hrát hru s jinými českými písněmi – jakékoliv rytmické písně s českým textem, kde děti odposlouchávají jazyk, ale zároveň se nenudí jednoduchostí melodie.

- Dětem pouštíme české lidové písně (Např.: Kočka leze dírou, Já mám koně, Skákal pes přes oves, Myšičko má). Pokud hraje hudba, děti se mohou pohybovat po prostoru. Když ale hudbu nečekaně pozastavíme, děti musí „zkamenět“ v té pozici, ve které zrovna jsou. Učitel chodí a kontroluje, zda se děti opravdu nehýbou. Pokud se dítě pohne, jedno kolo nehraje. Znovu se děti mohou začít hýbat po opětovném spuštění písně.

- **Pytel** – představení slovní zásoby, opakování:

Cílem hry je představit dětem slovní zásobu. Učitel si připraví plátěný pytel, do kterého uloží hračku lodě, kolečko, rozbitou hračku a další předměty, jejichž názvy děti již umí (např. jablko, tenisový míček, peníze...).

- Učitel má zavázaný pytel a ptá se dětí: „Co je uvnitř?“ Pytel zkoumá hmatem,

čichá k němu, poslouchá ho, poté krčí rameny a podává ho dál. Poté, co děti pytel prozkoumají bez otevření stejným způsobem, vytahuje učitel jednotlivé předměty a s dětmi je pojmenovává.

- **Co je v pytli** – opakování:

Cílem aktivity je zopakování slovní zásoby.

- Učitel před sebe připraví hračky symbolizující slovíčka, která chce děti naučit – loď, kolečko, rozbitá hračka (+ např. figurka koně, hračka vajíčko, symbol srdce) a ke každé hračce položí obrázek probíraného slova. Učitel vždy zdvihne hračku a pojmenuje ji: „To je loď,“ a následně hračku vloží do pytle: „Loď je v pytli.“ Po vložení všech hraček do pytle učitel řekne: „V pytli jsou loď, kolečko, rozbitá hračka, kůň, srdce a vajíčko.“ Učitel vytáhne jedno zvíře: „Co je to?“ ptá se učitel konkrétního dítěte. „To je srdce,“ odpovídá dítě. „Výborně, a co je teď v pytli?“ Dítě má za úkol vyjmenovat ostatní hračky, které jsou v pytli (má k dispozici obrázkovou oporu, úkol můžeme ztížit odebráním obrázků). Další hračku z pytle již vytahuje dítě, které mělo za úkol pojmenovat ji, i ty hračky, které v pytli zůstaly.

- **Můj kamarád je** – představení slovní zásoby:

Cílem aktivity je představení slovní zásoby. Učitel si připraví kartu znázorňující kamaráda/kamarádku.

- Učitel řekne dětem: „Můj kamarád je (např.) Pepík a moje kamarádka je Sonička. Pepíku, kdo je tvůj kamarád a kamarádka?“ Děti si předávají štafetu pomocí otázek. Děti se tak učí rozdíl mezi mužským a ženským rodem.

- **Moje kamarádka má kartu** – opakování:

Cílem aktivity je zopakovat si naučenou slovní zásobu. Učitel si připraví karty s již probranou slovní zásobou.

- Učitel nechá každé dítě vylosovat si kartu s již známou slovní zásobou. Učitel s dětmi názvy obrázků na kartách v rychlosti zopakuje. Poté se učitel ptá dětí: „Moje kamarádka má kartu s fotbalovým míček, kdo je moje kamarádka?“ Ten, kdo první uhodne, koho učitel myslel, dává dětem hádanku jako další.

- **Kam jedeme?** – představení slovní zásoby, opakování:

Cílem aktivity je seznámit děti se slovesem je. Učitel si připraví mapu Evropy a hračku lodí.

- Učitel položí loď na Českou republiku: „Teď jsme v Česku, kam jedeme?“ ptá se učitel vybraného dítěte. Dítě ukáže na stát na mapě (např. Německo). „Dobře, jedeme do Německa.“ Poté učitel přejede lodí do Německa – zde může pro legraci říci německy pozdrav. Poté se ptá učitel dalšího dítěte.

- **Jedna loď, dvě lodě** – hudební výchova:

Cílem aktivity je umět rozlišit jednotné a množné číslo. V tomto cvičení se děti učí rozdíl v jednotném a množném čísle u probraných podstatných jmen. Pokud se dítě kdykoliv během lekce splete a vytvoří např. spojení: „to je lenochodi“, učitel dítě opraví nenásilnou formou: „Ano, to jsou lenochodi.“

- Učitel dětem představí rozdíl ve slovech loď a lodě: Učitel má před sebou dva obrázky – na jednom je loď jedna, na druhém dvě (nebo jedna figurka lodě a dvou lodí). Učitel říká „to je loď – to jsou lodě“ s důrazem na rozdíl v obou slovech. Poté učitel před loď přidá obrázek dalšího podstatného jména (např. kamaráda) a před lodě obrázek skupiny daných podstatných jmen (kamarádů). Zopakuje postupně všechna probíraná podstatná jména, až má před sebou dva sloupce – v jednu

jsou p. jména ve tvaru jednotném, ve druhém po skupinách. Poté hraje na xylofon: jedna loď, dvě...??? (učitel dává dětem prostor pro odpověď, sám odpovídá, až když děti nevědí, a pokud nikdo odpověď nezná a učitel musí odpovědět za děti sám, opakuje znovu stejné p. jméno ještě jednou.) Učitel řadí zpívaná p. jména za sebou stejně, jako je má připravena ve sloupcích. (první má loď – první zpívá o lodi, pod ní kamaráda – po lodi zpívá o kamarádovi atd...). Po zazpívání všech p. jmen postupně (podle not směrem vzhůru) může učitel sestupovat postupně zpět k tónu d1 a zpívat p. jména libovolně za sebou. (směrem vzhůru děti vědí, které p. jméno bude následovat, směrem dolů je pořadí náhodné).

Jedna loď - dvě lodě

Zuzana Nováková

Pracovní list

- **Vpravo – vlevo**

Cílem aktivity je zopakovat s dětmi probranou slovní zásobu.

- Učitel zadá dětem úkol: „Najdi loď, která míří jiným směrem než ostatní.“ Stejným způsobem učitel komentuje i ostatní řádky. Po dokončení pracovního listu se učitel ptá jednotlivých dětí např.:
  - Jaké číslo má policista, který se dívá jiným směrem?
  - Jakým směrem se dívá pošťák číslo jedna?

Rozloučení – stejné jako lehčí varianta přivítání

Rozloučení uzavírá lekci a je stejně jako přivítání podstatným rituálem ohraničujícím dětem čas strávený učením.

Pomůcky: plátěný pytel; hračka loď; kolečko; rozbitá hračka; tenisový míček; jablko; hrací peníze; figurka koně; plastové vajíčko; srdce; karty s probranou slovní zásobou; mapa Evropy; pracovní listy.

Autor: Bc. Zuzana Nováková, NPI

Toto dílo je licencováno pod licencí [Creative Commons \[CC BY-NC 4.0\]](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/). Licenční podmínky navštivte na adrese [<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>].

